

ЗВІТ
Депутата Одеської обласної ради VII скликання
Шкарівського Вадима Миколайовича
про діяльність у 2019 році

Як депутат Одеської обласної ради я здійснюю свою депутатську діяльність відповідно до положень Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про статус депутатів місцевих рад», а також згідно з Планом роботи Одеської обласної ради VII скликання. Вказаними нормативними актами передбачено щорічний звіт депутата перед виборцями та жителями певної місцевості.

Окрім мого головного обов'язку як депутата обласної ради працювати на благо своїх виборців - моя діяльність передбачала обов'язки члена погоджувальної ради Одеської обласної ради VII скликання, члена постійної комісії обласної ради з питань архітектури, будівництва, регіонального розвитку та культурної спадщини, керівника депутатської фракції, члена депутатської групи «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА – ЗА ЖИТТЯ» в Одеській обласній раді.

21 серпня 2019 року відбулась 25-та сесія Одеської обласної ради VII скликання, на якій мене було обрано першим заступником голови обласної ради.

У межах наданих мені законами України прав та повноважень я неодноразово висловлював думки та побажання, захищав та відстоював інтереси, виконував доручення мешканців Ізмаїльського району, зокрема виборців мого виборчого округу.

Протягом 2019 року я взяв участь у всіх 10-ти пленарних засіданнях сесій Одеської обласної ради, на яких було розглянуто та прийнято більше 250-ти рішень, що вплинули на життєдіяльність мешканців усієї області. За моєю ініціативою було розроблено та внесено на розгляд сесій обласної ради 7 проектів рішень.

Мною було надіслано більше ста депутатських звернень з тих чи інших питань, пов'язаних із вирішенням найбільш важливих соціально-економічних проблем Одеської області в цілому та Бессарабії й Ізмаїльського району зокрема, проведено 5 засідань депутатської фракції, у медіаресурсах висвітлено близько 80-ти резонансних суспільних питань. Разом з депутатами різних рівнів, мною активно відстоювалися та захищалися інтереси жителів Одеської області.

3 серпня 2019 року, приступивши до виконання обов'язків першого заступника голови обласної ради, мною було прийнято участь у більш як 25-ти офіційних заходах.

Було здійснено низку робочих поїздок до районів Одеської області: Ізмаїльського, Любашівського, Ананіївського, Біляївського, Кілійського, Татарбунарського, Савранського, Іванівського та інших. Спільно з жителями районів брав участь у святкових та інших заходах, відвідував сесії районних рад. Така робота є украй необхідною та ефективною, оскільки дає можливість вислухати представників місцевих громад, зрозуміти якими радощами та проблемами живуть люди в районах нашої області, а

найголовніше – спільно знайти шляхи вирішення цих проблем задля покращення добробуту наших громадян та процвітання Одеської області.

Крім того, я взяв участь у 7-ми офіційних міжнародних зустрічах як на території Одеської області, так і на території інших держав, що допомогло в налагодженні економічних, торговельних та інших зв'язків, а також у покращенні іміджу Одеської області на міжнародному рівні.

У жовтні 2019 року за моєю ініціативою було організовано робочу зустріч з представниками Ізмаїльського, Болградського, Ренійського та Кілійського районів Одеської області щодо умов участі у програмах Європейського союзу та підготовки проектних заявок на отримання міжнародних грантів задля вирішення інфраструктурних, екологічних та інших проблем районів у межах Спільної Операційної Програми «Румунія – Україна 2021-2027». Представники Придунайських районів вже почали активно використовувати здобуті на зустрічі знання для підготовки проектних заявок і їх подальшої участі в конкурсах на отримання грантів.

Моєї **особливої уваги** як депутата, керівника депутатської фракції, члена депутатської групи «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА – ЗА ЖИТТЯ», а з серпня 2019 року - першого заступника голови Одеської обласної ради, потребували такі питання:

1. Питання щодо відкриття ринку землі в Україні

13 листопада 2019 року Верховна Рада України у першому читанні ухвалила проект закону № 2178-10 від 10 жовтня 2019 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» щодо продажу сільськогосподарської землі.

Ця подія сколихнула аграріїв та більшість жителів Одеської області, оскільки в цьому варіанті положеннями прийнятого законопроекту скасовувалася заборона на відчуження земель сільськогосподарського призначення усіх форм власності з 01 жовтня 2020 року, а вже з 01 січня 2024 року стало б можливим набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення юридичними особами, бенефіціарним власником (контролером) яких є іноземці, особами без громадянства, юридичними особами, створеними за законодавством іншим, ніж законодавство України, іноземними державами.

Відповідно до статей 13 та 14 Конституції України земля та її надра в межах території України є об'єктами права власності Українського народу, а земля як основне національне багатство перебуває під особливою охороною держави.

Оскільки народ України виступає проти торгів основним національним багатством нашої держави, частку якого, до речі, має тільки приблизно 39% населення, вбачається єдиний шлях вирішення цього питання – проведення всеукраїнського референдуму.

Тому, вже 26 листопада 2019 року за моєю спільною ініціативою депутатів обласної ради було організовано 29-ту позачергову сесію Одеської обласної ради та прийняте рішення «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України та Кабінету Міністрів України щодо

недопущення передчасного відкриття ринку землі як такого, що суперечить інтересам України та Українців».

На жаль, рішення Одеської обласної ради, як і подібні рішення інших органів місцевого самоврядування, прийнятих на всій території України, чинною владою почуті не були, і вже 31 березня 2020 року Верховна Рада України підтримала проект закону № 2178-10 від 10 жовтня 2019 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» щодо продажу сільськогосподарської землі і цілому з урахуванням правок.

2. Питання щодо отримання земель учасниками бойових дій

В Одеській області, як і по всій території України, спостерігається ситуація з катастрофічною нестачею земель сільськогосподарського призначення для відведення їх у приватну власність жителям області. Про це свідчить велика кількість звернень до органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, котрі надходять від жителів регіону зі статусом учасників бойових дій (значна частина з них від бійців зони антитерористичної операції на території України). Військовослужбовці, не зважаючи на свій пільговий правовий статус, позбавлені можливості вести сільське господарство та забезпечувати власні родини, оскільки не в змозі отримати земельну ділянку з державної власності, хоча право на безоплатне відведення земельної ділянки в приватну власність гарантоване їм державою та регламентоване частиною 6 статті 118 та статтею 121 Земельного кодексу України.

У зв'язку з цим наприкінці 2018 року мною було розроблено та подано до Одеської обласної ради проект рішення «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 18 053,17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок». Даний проект рішення було прийнято на 21-й сесії Одеської обласної ради VII скликання. Однак, отримавши відповідь від Міністерства оборони України з формулювання «територія полігону планується для використання підрозділами Військово-Морських Сил Збройних Сил України», постало питання, чому ж ця територія з 1997 року не використовується за призначенням. Також не було зрозуміло, яким чином саме Військово-морські сили будуть навчатись за відсутності моря.

У зв'язку з цим мною було здійснено робочий візит до військового полігону «Тарутинський», у ході котрого було виявлено, що землі полігону не тільки не використовуються за призначенням, але й передаються на досить незрозумілих умовах в оренду місцевим підприємцям, які використовують їх для вирощування сільськогосподарських культур та отримання прибутку.

Більше того, на території військового полігону «Тарутинський» у 2012 році створено ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Тарутинський степ» площею земель 5200 га, який визначено територією

Смарагдової мережі Європи та взято під охорону міжнародної Бернської конвенції. Однак, як свідчать документи Державної екологічної інспекції в Одеській області, до них надходять численні скарги щодо розорювання земель та території ландшафтного заказника «Тарутинський степ», що здійснюють приватні підприємства на підставі договорів, укладених з місцевим підрозділом Міністерства Оборони України (вже розорено майже 1000 га землі). За попередніми розрахунками розмір збитків від знищення рослин та тварин при розорюванні заказника «Тарутинський степ» у середньому складає майже 31 млрд грн. Крім того, невиконання Бернської конвенції призведе до іміджевих втрат України і може мати негативний вплив у процесі залучення міжнародної технічної допомоги у різних сферах економіки нашої держави.

За результатами моєї робочої поїздки як першого заступника голови обласної ради було розроблено та подано до Одеської обласної ради проект рішення «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України щодо передачі у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 18 053,17 га для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок».

Чекаємо та сподіваємось на позитивну відповідь від Президента України як Головнокомандувача Збройних Сил України, оскільки це питання є найбільш актуальним, з урахуванням останніх законодавчих ініціатив щодо відкриття ринку землі в нашій державі, і учасники бойових дій зможуть реалізувати своє законне право на отримання земельної ділянки.

3. Питання щодо адміністративно-територіальної реформи в Україні

Процес децентралізації в Україні розпочався у 2014 році з прийняття концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. У результаті реалізації цієї наймасштабнішої у державі реформи було створено понад 800 об'єднаних територіальних громад (ОТГ), які охопили третину території України. Об'єднані громади отримали більше фінансових ресурсів, прямі відносини з Державним бюджетом та одночасно ширші повноваження й обов'язки. Проте, чи стали регіони та новостворені громади жити краще? На жаль, однозначно відповісти на це питання не видається можливим, адже процес об'єднання в ОТГ досі проходив вибірково.

Роками принципова позиція депутатського корпусу Одеської обласної ради не дозволяла задекларувати примусове об'єднання територій, про що говорилося чи не на кожній сесії обласної ради. Це викликано багатьма факторами, серед яких і недосконалість Закону України № 157-VIII, у котрому досі не визначено, як діяти в разі виникнення конфлікту інтересів між жителями суміжних територіальних громад або між жителями й органами місцевого самоврядування тощо.

Згодом виявилось, що переважна кількість громад, добре орієнтуючись у локальних питаннях та «спроможних сусідах», почали об'єднуватись не за соціально-економічними критеріями, а за принципом співвигідного

виживання. У результаті заможні громади (ті, які мають ресурси наповнення місцевих бюджетів) стали ще більш заможними, а бідні – ще біднішими.

Ще 25 жовтня 2019 року мною було розроблено та подано до Одеської обласної ради проект рішення «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Прем'єр-міністра України та Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо недопущення примусової децентралізації на території Одеської області та запобігання впровадженню нової моделі адміністративно-територіального поділу». Проект рішення був прийнятий на 28-й сесії обласної ради, однак, як і завжди, думку місцевих громад не було враховано.

Вже 12 листопада 2019 року Верховна Рада України у першому читанні підтримала законопроект № 2189 «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (щодо спрощення процедури затвердження перспективних планів формування територій громад Автономної Республіки Крим, областей), котрим і без того скандальні перспективні плани формування громад будуть затверджуватися одноосібним рішенням Кабміну за поданням відповідних обласних державних адміністрацій. А отже, жодних думок і аргументів від самих жителів областей і їх представників в особі депутатів враховано не буде. Інакше як актом зухвалого ігнорування позиції регіонів назвати такі дії влади неможливо.

Органи місцевого самоврядування Одеської області не полишають спроб самостійно корегувати побудову територіальних одиниць у рамках регіону і вкотре закликають українську владу дотримуватися принципу, закріпленого у статті 140 Конституції України, за яким місцеве самоврядування – це, насамперед, «право» територіальної громади, що є також першочерговою основою реформи децентралізації в Україні.

На жаль, уряд одноосібно продовжує руйнівний процес примусового об'єднання територіальних громад та намагається завершити реформу децентралізації. Очевидною метою такого пожвавлення «реформування» є майбутні місцеві вибори 2020-того року, котрі повинні відбутися вже на новій територіальній основі.

4. Врегулювання гідрологічного режиму системи Придунайських водосховищ

Вже більше двох років моєї постійної уваги потребує питання щодо врегулювання гідрологічного режиму системи Придунайських водосховищ та приведення їх до належного стану. Озера Картал, Кугурлуй, Катлабух, Ялпуг та інші поєднані з річкою Дунай системою каналів та проток. Унаслідок тривалої відсутності поточних експлуатаційних і ремонтних робіт та реконструкції гідротехнічні споруди, які забезпечують водообмін між озерами та річкою Дунай, у своїй більшості знаходяться в аварійному стані, зруйновані або вийшли з ладу, канали надзвичайно замулені і через надмірну рослинність та недостатнє зариблення не виконують функцію водообміну.

Протягом останніх 4-х років мною були надіслані численні звернення до уповноважених органів та проведено багато робочих виїздів до Придунайських районів Одещини, завдяки чому періодично вдавалося

поліпшувати процес водообміну, активізовувати місцеві підприємства з зариблення водойм і, як наслідок, хоча б частково відновлювати природний водообмін між озерами.

У вересні 2019 року за моєю ініціативою як першого заступника голови обласної ради, було проведено робочу нараду з розгляду питання щодо врегулювання гідрологічного режиму системи Придунайських водосховищ.

За результатами наради було надано рекомендації та доручення низці державних органів та їх структурним підрозділам щодо проведення комплексу заходів для відновлення нормального водообміну Придунайських озер. Більшість заходів перебуває у процесі виконання, але найбільш складна ситуація склалася з їх фінансуванням. Майже всі роботи з відновлення гідротехнічних споруд та розчистки каналів можливо виконувати тільки за рахунок Державного бюджету України у зв'язку з тим, що вони знаходяться на балансі структурного підрозділу Державного агентства водних ресурсів України.

Спільно з відділом з питань природокористування апарату обласної ради був розроблений та внесений на розгляд 28-ї сесії облради проект рішення «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України та Прем'єр - Міністра України щодо невідкладного вжиття заходів з недопущення екологічної катастрофи на Придунайських водосховищах Одеської області», у якому було відображено нагальні проблеми та необхідність фінансування першочергових заходів для недопущення екологічної катастрофи. Проект рішення було підтримано, однак з відповіді вбачається, що коштів в Державному бюджеті на необхідні заходи немає, а те що передбачено це «крапля в морі».

Більш того, завдяки спільній боротьбі у грудні 2019 року рішенням державної конкурсної комісії з оцінки та відбору інвестиційних проектів, що передбачають залучення коштів з державного бюджету, було затверджено інвестиційний проект «Забезпечення комплексу заходів протиаварійного захисту від шкідливої дії вод та екологічного оздоровлення басейну української частини Нижнього Дунаю в Одеській області». В даний інвестиційний проект внесено повний перелік комплексу першочергових заходів для недопущення екологічної катастрофи в Одеській області, однак фінансування під даний проект в державному бюджеті України на 2020 рік не передбачено.

З вищенаведеного явно вбачається, що керівництво держави мало хвилюють екологічні проблеми Одеської області і як наслідок наша область має одні з найвищих в Україні показники захворюваності.

Ще одним питанням, яке розглядалося на спільній нараді у місті Ізмаїл, що проходила у вересні 2019 року, було **завершення реконструкції дамби дублюючої на 108 км річки Дунай.**

Вже на початку листопада мною було проведено виїзну нараду у селі Матроска Ізмаїльського району, під час якої разом з представниками місцевих громад, замовника робіт та підрядної організації було проінспектовано об'єкт будівництва захисної гідротехнічної споруди на ділянці 108-го км річки Дунай. На кінець 2019 року реконструкцію захисної дублюючої дамби завершено. Це стало можливим завдяки спільній роботі,

проведеній місцевими та державними органами влади. Таким чином вдалося запобігти екологічній катастрофі, що могла статися у разі прориву основної дамби, а це спричинило б підтоплення 5000 га землі, на яких розташовуються 4 села Ізмайльського району та прилеглі до них сільськогосподарські угіддя.

5. Питання щодо збереження та використання водних біоресурсів спеціалізованими товарними рибними господарствами в Одеській області

Черговим етапом вирішення проблеми Придунайських водосховищ Одеської області стало проведення у жовтні 2019 року, за моєю ініціативою як першого заступника голови обласної ради робочої наради з обговорення проблемних питань щодо стану охорони, збереження та використання водних біоресурсів спеціалізованими товарними рибними господарствами (далі - СТРГ) на водосховищі Китай та інших Придунайських водосховищах.

СТРГ на водосховищах були створені багато років тому, з метою підвищення їх рибопродуктивності, забезпечення місцевого і державного ринку товарною рибною продукцією, належної охорони від браконьєрства та раціонального використання водних біоресурсів. Однак, на сьогодні діяльність СТРГ перетворилася на вкрай неефективну, непрозору та навіть корупційну форму використання водних біоресурсів. Суб'єкти господарювання постійно порушують умови ведення рибного господарства та вимоги природоохоронного законодавства.

Для Придунайських водосховищ відсутність водообміну, низький рівень води, практична відсутність трав'янистих риб (товстолоб, білий амур та інших) призвели до того, що акваторія озер дуже швидко заростає рослинністю, яка в свою чергу відмирає, падає на дно і загниває, приводячи до виділення отруйного сірководню. Населення побоюється використовувати озерну воду навіть як технічну, особливо влітку (але ж в деяких населених пунктах іншої води просто немає).

Якщо б спеціалізовані товарні рибні господарства повною мірою виконували положення «Інструкції про порядок здійснення штучного розведення, вирощування риби, інших водних живих ресурсів та їх використання в спеціальних товарних рибних господарствах», а не робили це лише на папері, ситуація з водообміном на Придунайських водосховищах значно покращилася.

За результатами наради, було надано рекомендації та доручення низці державних органів та їх структурним підрозділам щодо проведення комплексу заходів, а саме: проведення перевірок суб'єктів господарської діяльності на предмет дотримання законодавства України про охорону навколишнього середовища, раціональне використання та відтворення вод і водних ресурсів на Придунайських водосховищах; проведення контрольних ловів з метою оцінки стану біоресурсів та рибопродуктивності водних об'єктів; провести рибоохоронні рейди з метою виявлення та вилучення заборонених знарядь лову та інші заходи.

Слід зазначити, що завдяки проведеній нараді та спільним зусиллям з місцевими органами самоврядування та влади, національної поліції України, Державного агентства рибного господарства у Одеській області, наразі

проведено значну кількість перевірок та рейдів, було виявлено порушників законодавства, що вже понесли або понесуть за це адміністративну, а деякі і кримінальну відповідальність.

6. Питання щодо відновлення екосистеми водосховища Сасик

Не менш важливим екологічним питанням, яке потребувало моєї уваги, було відновлення екосистеми водосховища Сасик, що знаходиться у Татарбунарському районі Одеської області.

У грудні 2019 року за моєю ініціативою як першого заступника голови обласної ради було проведено міжвідомчу нараду з обговорення проблемних питань щодо відновлення екосистеми водосховища Сасик та реабілітації прилеглих територій.

Озеро Сасик створено на місці колишнього однойменного солоного лиману внаслідок відокремлення його дамбою від Чорного моря і з'єднання каналом з річкою Дунай. Водосховище входить до складу Дунай-Дністровської зрошувальної системи (далі – ДДЗС), будівництво якої здійснювалось у 1976-1991 роках. Водний об'єкт, що займає площу більше 200 кв. км вирішили перетворити на джерело для зрошення полів прісною водою шляхом побудови дамби довжиною 14 км, шириною – 150 м. Процес опріснення озера так і не відбувся. Натомість солоня вода Сасика спровокувала масштабні ерозії чорноземів і, як наслідок, 30 000 га родючої землі було фактично знищено. З 2000-того року зрошення земель з ДДЗС припинено.

Наразі ситуація навколо озера Сасик досягла рівня критичної: вода в озері не відповідає санітарним правилам і нормам, виявлено умовно-патогенну флору – протей та цитробактор, які є збудниками інфекційних кишечних захворювань, спостерігається цвітіння синьо-зелених водоростей, що супроводжується відмиранням та розкладанням водоростей, а в результаті їх гниття виділяються токсини. Все це вже призводить до виникнення епідеміологічних ускладнень у Татарбунарському районі і, що найстрашніше, – зростає захворюваність та смертність серед мешканців прибережних сіл.

Спільно з відділом з питань природокористування апарату обласної ради нами був розроблений та внесений на розгляд сесії проект рішення «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Прем'єр-міністра України щодо невідкладного вжиття заходів з відновлення екосистеми водосховища Сасик та реабілітації прилеглих територій», в якому ми просимо сприяти розробці та прийняттю Державної цільової програми щодо відновлення екосистеми озера Сасик Татарбунарського району Одеської області та реабілітації прилеглих територій з передбаченням фінансування з Державного бюджету України, адже можливості бюджету Одеської області вкрай обмежені. Проект рішення було підтримано на 31-й сесії облради.

Міністерство енергетики та захисту довкілля України надало відповідь, що для фінансування заходів з відновлення екосистеми водосховища Сасик та реабілітації прилеглих територій із державного бюджету України необхідно провести науково-дослідні вишукувальні роботи, розробити технічне обґрунтування та проект роздамбування.

На сьогодні до Одеської регіональної комплексної програми охорони довкілля на 2020-2021 роки, включено захід «Відновлення екосистеми морського лиману Сасик шляхом будівництва з'єднувального каналу з Чорним морем та реабілітації прилеглих територій» з передбаченням відповідного фінансування, у тому числі: науково-дослідні вишукувальні роботи, техніко-економічне обґрунтування, проектні роботи.

7. Різне

Прийоми громадян, у тому числі на посаді першого заступника голови обласної ради, проводились і проводяться відповідно до графіка прийому. Загалом протягом 2019 року відбулось 16 офіційних прийомів громадян, за результатами яких зареєстровано ряд усних та письмових звернень жителів Ізмаїльського району та Одеської області. Загалом з приводу різних питань звернулося 106 громадян, яким була надана, в межах моїх депутатських повноважень та можливостей, допомога правового, матеріального та консультативного характеру.

Крім того, я постійно виїжджав на свій виборчий округ, де зустрічався зі своїми виборцями, сільськими головами, депутатами районних та сільських рад, був присутній на сесіях місцевих рад.

Також я регулярно брав участь у проведенні районних та сільських свят, днів села та храмових свят, завжди підтримував та допомагав у вирішенні бюджетних, правових та матеріальних питань жителів Ізмаїльського району.

Як депутат та перший заступник голови Одеської обласної ради я у межах своїх повноважень буду й надалі брати активну участь у вирішенні проблем Одеської області, допомагати мешканцям у їх зверненнях, покращенні добробуту та вирішенні соціально-економічних питань.

З повагою

Депутат Одеської обласної ради

В.М. Шкарівський